

Han blir ikke diktator, men amerikanerne finner at når en mann settes til å gjennomføre noe, så skal han også få den myndigheten som er nødvendig for virkelig å få gjort noe, og dette gjelder hva enten han er president, borgermester, skolebestyrer eller fagforeningsformann. Skjønt undervisningsvesenet ligger betydelig høyere enn i Norden, og skjønt folk flest har et ganske annet kjennskap til sosiologi, tar amerikaneren samfunnspolitikene mindre teoretisk. Hans reaksjon på de fleste praktiske problemer er at en må prøve å få den rette mannen til å løse dem. Og - som vi kommer til siden - det behøver ikke være en fagmann, for eksperter kan en engasjere til hjelp, men det skal være en mann med energi, pågangsmot, optimisme og effektivitet.

En annen typisk egenskap ved det amerikanske demokrati er velgerens gjennomførte uvilje mot gjenvalet. Det vil være kjent at inntil denne krig brøt ut hadde ingen president vært gjenvalet mer enn én gang, og den samme tendens gjør seg gjeldende gjennom hele det politiske liv, bortsett fra senatet, som står i en særstilling. Gjennom denne stadige fornyelse av representantene har man maturligvis det beste korrektiv mot diktaturtendenser, og det er lettere å gi en mann stor makt, når det skjer for et kortere tidsrom. Men amerikanerens uvilje mot gjenvalet skyldes allikevel ikke først og fremst dette. Amerikaneren mener at etter en eller to valgperioder har en mann fått anledning til å vise hva han dur til og har utrettet det beste av hva han evnet i den stilling. Nå bør en ny mann få sjansen. Det amerikanske synet står her i avgjort strid med hva som har vært praksis i Norge. En mann som her kom på en valgliste, enten det nå gjaldt stortingsvalg eller kommunevalg, fikk i alminnelighet "klippekort". Hvis han uten å ha frasagt seg valg allikevel ikke ble stilt opp på listen neste gang, kunne folk med atskillig sikkerhet regne med at han hadde forbrutt seg temmelig grovt. I denne artikkel vil vi, som nevnt, ikke innlate oss på noen vurdering, men for at ikke bildet på dette punkt skal virke fortegnet, finner vi å måtte peke på at det norske systemet fører til at representantene får et intimeret kjennskap til sakene, og det gir dem anledning til å vokse med oppgavene.

Et tredje typisk trekk ved det amerikanske demokrati er de strenge krav de stiller til kandidatens personlige og rent moralske egenskaper. For den som har forlest seg på gangsterskildringer kan denne påstand synes underlig, men tross alle lett synlige unntagelser er det allikevel riktig at amerikanerne i langt høyere grad enn oss beskjefte seg med kandidatens program. Myrdal begrunner dette rent historisk. Utgangspunktet er bondedemokratiets oppfatning, at ethvert fornuftig menneske skjønner seg på politikk. En trenger eksperter for å utrede detaljer, og eksperter kan en bestille fra et universitet, men det er legmannen, velgeren, som har rett til å bestemme. Nå kan ikke alle bestemme, folket må derfor av sin midte velge representanter som i alles sted utøver alles makt. For å lede behøves ikke spesialtrening i de forskjellige fag. Men lederen bør være et bra og godt menneske, for at man skal kunne betro ham den store myndighet å utøve samfundsmakt på folkets vegne.

Våre lesere vil kanskje synes at dette om norsk og amerikansk demokrati faller utenfor Kommunal-Nytts ramme. Uten å ta del i diskusjonen om etterkrigsproblemene har vi ønsket å peke på at demokratiet også kan ikke seg andre styreformer enn dem vi er vant til her hjemme. Vi har ikke ønsket å uttale hva som er best, norsk eller amerikansk demokrati. Bare på ett punkt vil vi fravike objektiviteten, nemlig når det gjelder det tredje punktet som er behandlet ovenfor, amerikanernes krav til kandidatenes personlige egenskaper. Dette kan føre til bigotteri, til en småskåren dømnesyke, men det betyr at den som søker valg til et ombud, ham kan man spørre: "Hjem er du, at folket skal overdra sin makt til deg?" Nettop dette spørsmålet vil vi komme til å stille hver eneste kandidat som stiller seg til valg i stat og i kommune etter krigen. Ham skal vi møte med spørsmålet: "Hjem er du? Hva var din innsats i de lange årene, at vi skulle gi deg makt og ledelse under arbeidet med å bygge opp igjen landet vårt?"

nr. 20.

10. april 1945.

FØR SEIREN ER VÅR.

Krigen går mot sin slutt. De store nederlag som tyskerne nå lider på vestfronten gjør at alle er klar over at det i høyden kan være spørsmål om ukar for Wehrmacht er knekket i Tyskland. Stemningen er derfor høy i dag. Mange vil gjerne ta seiren på forskudd, og samtidig hører en fra flere kanter følgende spørsmål reist: Kan det være nødvendig med mer sabotasje nå? Vi har ofret så meget, både av gode nordmenns liv og av materielle verdier på vår kamp mot okkupasjonsmakten. Kan det være nødvendig å ofre mer, nå som seiren så og sier vunnet? Er det ikke mulig å ta en aldri så liten benveg i innspurten og å la soldatene ved fronten greie det som står igjen, uten at vi påtar oss nye ofre?

Det kan være nødvendig å minne om hvorledes stillingen i virkeligheten er. I Tyskland blir Wehrmacht sikkert og uavvendelig malt i stykker. Men det er intet tegn til kapitulasjon, annet enn enkeltpersoner og mindre grupper, og den allierte overkommando er da også kommet til det standpunkt at i virkeligheten er det ingen til å kapitulere. Utenom det nazistiske Tyskland er det i dag ikke noe Tyskland, og seiren er ikke vunnet før hele landet er besatt. Nazistene kjæmper som den mann som vet at bak fronten venter det han ikke annest enn galgen.

Hvorledes reagerer tyskerne og deres håndlagere i Norge? Det har vi fått s i de siste månedene. Etter at det i lengre tid ikke hadde funnet sted henrettelser og etter at det siden "Westfalen"-katastrofen ikke var sendt politiske fanger til Tyskland, har en ny terrorbølge nå skyllet over landet. Mange gode nordmenn er blitt myrdet som henv for militære aksjoner som tyskerne ikke har formådd å avverge, og deportasjonene er gjenopptatt. Under ledelse av morderen Rogstad har N.S. samtidig satt inn en ny hetz-kampanje. Det er kampen om Norge som er innleddet. Den kamp om Norge etter at Tyskland er beseiret som Terboven og Quisling med koldt blod forbereder. Det er et bitte lite ledd i denne forberedelse når så mange kommunale tjenestemenn nylig ble avskjediget og en del av dem arrestert.

Det er klart at det norske folk ikke kan se på disse forberedelser uten å gjøre mottrekk.

Vårt svært kan bare være ett: Skjerpet kamp.

Operasjonene mot militære mål må selvagt fortsette etter de planer som er lagt, uansett hva som hender. Dersom fienden går videre på den linjen han nå er slått inn på, dersom gisler eller politiske fanger blir myrdet eller deportert, vil nye kampmidler og kampformer bli tatt i bruk.

Slik som den militære situasjon er blitt nå, er fienden på ingen måte usårbar. Og han vet det selv. Hans blinde terrorhandlinger er i seg selv et vidnesbyrd om ure og usikkerhet. Vi kjenner hans svake punkter og vi er klar over hvor vi kan ramme ham. Drevet til det ytterste kan vi lett skape en situasjon her i landet som fienden vil angre på at han har fremkalt.

Vi retter derfor i dag en inntrengende apell til alle kommunale lønnstakere: Ta ikke at seiren alt er der. Gjør deg klar til skjerpet kamp. Situasjonen kan hvilken som helst dag bli satt på spissen. Da må vår front være uten brist, som de var det de som falt, som våre sjøfolk, flygere og soldater er det. Hver kvinne og hver mann må være rede til å gjøre sin innsats, sitt offer. Det skylder vi landet og vårt folks framtid. Det skylder vi våre drepte kamerater. Derfor lyser vi ikke fred, men kamp over deres minne.

Fra H. L.

I den senere tid har N. S. fylkesførere flere steder innkalt folk til møter. De er der forelagt erklæringer mot sabotasjon og bølsjevismen, og er blitt stilt overfor valget mellom å skrive under eller å bli betraktet som medansvarlig, med de følger det vil få.

- 2 -

Dette kan vi ikke finne oss i. Det er svikt mot fronten å møte opp. Det er dobbelt svikt å skrive under erklæringer til bruk for N.S. propaganda mot hjemmestyrker som med store offer kjemper for å hindre fienden i å transportere forstørkninger fra Norge til frontene i Tyskland.

Det er likegyldig hvilke trusler som blir brukt. Den dag da som kommer i kamplinjen bøyer unna bare fienden truer, den dag har vi ingen front. Møt ikke opp frivillig. Derved har du allerede blottet en svakhet som fienden vil vite å utnytte til hardere press. Blir du hentet med makt, skal du nokke å innlate deg i diskusjon med fylkesføreren. Du kan lett komme til å si ting du vil angra eller gjøre din stilling farligere. Skriv selv sagt ikke under noen erklæring. Det er forroderi.

NÅ BEGYNNER ANSETTELSENE ETTER DEM SOM FIKK AVSKJED.

Det er en selvfølge at de lønnstakere som kommer i berøring med disse nyansatte blokkadebrytere gjør stillingen så vanskelig som mulig for dem. Som "regnskapssjef" i Aker er ansatt nazisten Goksli, født Kristofferson, tidligere revisor ved Aker lingeingskontor. I denne stilling var han ansatt av ordfører Steinersen mot alle sakkyndiges innstilling. Han har vesentlig beskjedtiget seg med svartebørs istedenfor revision. Titelen "regnskapssjef" er ny, idet Smestad, som ble avskjediget etter 48 års tjeneste, hadde titel av "kommunebekholder". I betrakning av herr Goksli's fremragende kvalifikasjoner er lønnen forhøyet fra kr. 11.600.- til kr. 13.500.-.

Som "personalsjef" i Aker er ansatt Oscar Børrell. Han var kontrollør ved Oslo Sporveier og meldte seg inn i N.S. i begynnelsen av 1941. Etter deretter forfremmet til overkontrollør for Sporveiene og Bærumsbanen. Som den svake mann han er, gjorde han ikke annet i denne stillingen enn å heve sin lønn. Titelen "personalsjef" er også her ny. Dierich, som ble avskjediget, hadde titel av "lønnsjef". Børrells kvalifikasjoner er så fremragende at lønnen er forhøyet fra kr. 11.600.- til kr. 13.500.-.

NAVNET SKJEMMER INGEN.

Justisdepartementet meddeler gjennom dagspressen at det er så overbøyrdet med navnesaker at folk må vente et par måneder med å sende inn søknad om å få forandret navn. Derimot meddeler departementet ikke at den sekretær som behandlet disse saker, frk. Moss, er avskjediget, og at en nasist som ingen ting kan, fru Vesla Fiane, er ansatt i hennes sted.

BORT MED SVIKERNE.

Sekretær Abrahamsen ved Oppgjørskontoret i Oslo har nylig holdt fest på kommunens bekostning i Heftyevillaen, Frognerstolen, for sine tyske venner i Reichskommissariatet. I fjor påske var han på høyfjellstur med de samme herrer. - Han var også en av de første og største bidragsytere til bryllupsgave til fødrelandsforrederen, frontkjemper, oppgjørssjef Odd Falkenberg, da denne giftet seg like før påske. Abrahamsen ble ved en kontroll i høst arrestert av det tyske politi fordi han hadde en måneds-gammel illegal avis i lomma. Ordføreren og de tyske venner satte seg i sving for å få ham ut. Han var jo en servil og behagelig mann å samarbeide med for nazistene. Politiet stilte som betingelse at han skulle oppgi hvem han hadde fått avisen fra. For å slippe ut anga han sin egen volontør, som straks ble arrestert og sitter fremdeles (visstnok helt uskyldig).

Til røttledning for andre svake sjeler gjentar vi det vi den gang skrev i Kommunal-Nytt nr. 7: Vær forsiktig! Pass deg fra provokatører! Skulle du likevel være så uholdig å bli tatt med et eksemplar av Kommunal-Nytt eller en annen illegal avis, så angi ikke den du har fått avisen av. Du må ikke la deg skremme av trusler om tortur. Husk at Gestapo ikke bruker tortur så ofte som en i alminnelighet tror, men søker ved falske angivelser og løfter å lukke uttalelser av deg.

HVA KREVER VI AV EN ØVERORDNET?

Hvis en på bred basis vil forsøke en vurdering av hvorledes de forskjellige grupper av offentlige lønnstakere har opptrådt under okkupasjonen og nazistyret, kan en gjøre adskillige interessante refleksjoner. Yngre folk har gjennomgående vist større kampvilje og større dristighet enn eldre. En kan videre slå fast at mennene i denne tiden ikke har noe å la kvinnene høre. Når det gjelder å ta et helt standpunkt, å finne den enkle, klare linje, og å stå og falle med den, kan de kvinnelige lønnstakere stå som et forbilde.

Stiller en opp mot hverandre fagsjefer, overordnede funksjonærer og underordnede, så er det tydelig for alle at fagsjefene har vist seg mest svake og unnfallende, dernest kommer de overordnede funksjonærer, mens de underordnede har vist den beste opptreden. Naturligvis forekommer massevis av unntak, men tendensen er meget klar. Fenomenet er ikke særpreget for kommunene. Tar vi f. eks. lærerstanden, så finner vi at nesten de eneste svake punkter i deres imponerende front representeres av rektorer og overlærere. Hva er grunnen til dette merkelige fenomen? Sjefene er jo folk av samme art som de underordnede, og de har vel ikke avansert fordi de var de dårligste. Delvis er grunnen at de overordnede sitter i en vanskeligere stilling. De har ansvaret ikke bare for seg selv, men også for sin stat. På den ene siden står de under press fra nazistiske ordførere og utvalg, på den annen side har de fornemmelsen av at hjemmefrontledelsen savner forståelse for deres spesielle vanskeligheter. Den aktive og påpasselige hjemmefrontmann fremtrer ofte for fagsjefen som noe av en kverulant, en overmåte plagg som og uhyre onsidig herre. Forsiktig, som sjefen gjerne er, ute av vane med å ta klare standpunkter, prøver han å baute seg fram mellom skjærene, gi keiseren hva keiserns er og hjemmefronten hva hjemmefrontens er. Vi må ha lov til å spørre om vi ikke kan kreve mer av en overordnet enn av en underordnet, mer dømmekraft, mer personlig mot. Og han som har den høyere stilling og den bedre lønn, han som er satt til å lede, plikter ikke han å gå foran og vise veien i en vanskelig tid? I stedet for at de andre skal måtte hale ham med. Det bringer oss inn på et meget aktuelt spørsmål: Hvilke egenskaper hos en mann er det som har gjort at han har avansert? Har de siste årene lært oss at vi bør legge om avansementspolitikken, øke å få fram folk med andre egenskaper?

Kravene til oss alle er forskjellige i krig og i fred. I rolige tider kommer en langt med forsiktighet, sindighet, pyntelighet og litt snuhet, helst når disse egenskapene er parret med en velutviklet sans for eget beste og personlig trygghet. Slike folk har i rolige tider stor evne til å få administrasjonsapparatet til å fungere jevnt og sikkert, til å overvinde friksjon. Men er det så at de overordnede i denne tiden ikke har holdt mål med sine underordnede, da mener vi likevel at en, når alle de ledige avansementsstillinger skal besettes etter krigen, bør spørre mer etter egenskaper som i denne tiden har vist seg verdifulle, etter mot, uselvskhet og handlekraft, kort sagt etter personlighet.

Før de som etter krigen skal ha ansvaret for ansettelsene, må det derfor stilles til rådighet organer som kan gi de best mulige opplysninger om sekretærers opptreden og arbeid under okkupasjonen.

PROKLAMASJON FRA HJEMMEFONTENS LEDELSE.

De allierte soldater kjemper seg inn i Tyskland for å bryte den siste motstand. Vi følger dem med spenning og forventning. Deres kamp er vår kamp, deres seire våre seire. Norske sjøfolk, flygere og soldater er mod i slutt-slaget, hver på sin post. Også norske hjemmestyrker er gått til angrep for å hindre fienden i å føre tropper fra vårt land til de avgjørende frontene.

Tysklands sammenbrudd er nær, men tiden omkring dette sammenbrudd vil stille større krav til vår offervilje, vår disiplin og vårt samhold enn noensinne før.

Den innsats vi yter, vil avgjøre vårt lands lykke for generasjoner framover. Fienden har planer om å legge vårt produksjonsliv øde. Om så skjer, vil våre hjemmestyrker møte ham med vepnet makt. Andre nordmenn må følge de direktiver som i en slik situasjon vil komme fra Den norske Regjering, Forsvarsretts Overkommando og Hjemmefrontens Ledelse.

Samtidig prøver fienden å undergrave vår tillit til fremtiden og skape spild og mistenkomsomhet nordmenn imellom. Dette skal ikke lykkes.

Takket være da uttledd som har levet og virket for oss, her vårt folke, mer enn hundre år vært på stadig marsj framover, mot større sosial rettferd, mot en sterkere utjænninng kleslene imellom, mot en høyere levestandard. Vårt folkestyre, vår rettsikkerhet, vår rett til å tenke, tale og skrive fritt, vår respekt for den enkeltes menneskeverd, bygger ikke bare på grunnlov og lov, disse verdier er også trygt forankret i hver nordmanns sinn. Dørfør er vår kamp mot de nasistiske undertrykkere blitt hele folkets kamp, og derfor har alle fiendens forsøk på å slå sprekker i vår front ved å sette samfunnsklassen mot samfunnsklasse, hjemmefront mot utefront, slått feil.

Derfor er også hjemmefronten blitt en folkeorganisasjon, der menn og kvinner fra alle samfunnslag kjemper side ved side. Utenfor står bare de som er gått i nazismens tjeneste og de som av svakhet eller frykt unndrar sine krefter fra kampen. Innen hjemmefronten spør ingen om politisk parti eller religiøs oppfatning, bare om vilje og evne til strid for Norges frihet. Hjemmefrontens ledelse representerer hele den kjempende hjemmefronten i intet samarbeid med våre konstitusjonelle myndigheter utenfor landets grenser. Den er sammensatt av aktive hjemmefrontfolk. Veien til Hjemmefrontens ledelse går gjennom aktiv og disciplinert innsats innenfor kamporganisasjonene. Den har ligget åpen for menn av alle partier, og alle samfunnslag er representert.

Hjemmefrontens ledelse ser på sin oppgave som løst når krigen er over og vi igjen har lovlig styre i landet, men den ånd som har preget kompon må leve videre. Vilje til saklighet og respekt for alle som gjør en innsats i Norges tjeneste har skapt et aktivt samhold over partigrensene. Dette må vi berge over i fredstiden med dens frie meningsbryting mellom partiene. For den krisen vårt folk gjennomlever er ikke overvunnet i og med at fienden er ute av landet. Det veldige gjenreisningsarbeidet som forestår, vil kreve at vi setter alle krefter inn i full gjensidig tillit.

Hjemmefrontens mål er et fritt Norge rømt for nasisme.

Sticks krigens drøyer, må vi derfor

1. Gjenopprette fullt folkestyre etter Grunnloven og så snart det er teknisk mulig, holde valg til storting og kommunestyrer,
2. Gjenreise vårt norske rettssamfunn, oppheve alle fiendens politiske lover og forordninger og prøve dommer og administrative avgjørelser på fritt grunnlag.
3. Løslate alle politiske fanger, sørge for at de som er deportert til utlandet, blir sendt hjem raskt og trygt, og gi dem som er særlig hardt rammet av fiendens overgrep, oppræising og erstatning,
4. På krigsforbrytere og landssvikere hurtig og rettferdig dømt i samsvar med gjeldende lov.
5. Slå hardt ned på dem som har beriket seg på samarbeid med fienden.
6. Skeffe til veie de størst mulige mengder av livsviktige varer og fordele dem på en rettferdig måte.
7. Sørge for at alle får nyttig arbeid ved en aktiv beskjæftigelsespolitikk og konkurri med økonomilivet.
8. Gjenomføre et rettferdig forhold mellom priser og lønninger.
I framtiden må vi føre en målbevisst og vidsynt politikk med sikte på:
 1. Å trygge Norges frihet og selvstendighet.
 2. Å skape et samfunn med sosial sikkerhet og arbeid for alle, å høyne levestandarden ved å gjenopbygge landet og øke dets produksjonskraft.
 3. Å la alle evner komme til sin rett ved å gi ungdommen rikere muligheter for opplæring og studium, uansett økonomiske kår.
 4. Å fremme solidariteten mellom de forskjellige samfunnsgrupper og styrke nasjonal sentralisering.
 5. Å medvirke aktivt til å trygge en varig og rettferdig fred og å opprydde forpliktelsjer som en internasjonal sikkerhetsorganisasjon vil kreve.

Alle nordmenn uts og hjemme kjemper for framtidens fritt Norge.
"Og har vi ikke det land ennå, så skal vi vinne det jeg og du!"

Finansrådmann Halvor Paulsen, Aker, har for en tid siden sagt opp sin stilling og er fratruddt. Nazisten Harry Høst er av Inneuriksdepartementet beskjiktet som ny finansrådmann, og skal samtidig fortsette som sosialsjef.

EN NY ARBEIDSDAG.

Etter mer enn 5 års kamp er Norge snart fritt igjen. Vi skal ikke prøve å gi uttrykk for de følelser som i en slik stund fyller hver nordmanns sind. Men la oss vende blikket mot dagen etter seieren, mot de oppgaver som da venter oss.

Norge er i dag et utrolig fattig land, ribbet og nedslitt. Vi mangler ikke bare de fleste forbruksvarer, men det vil ta tid før vi kan begynne å produsere dem. Vi har derfor en trang tid foran oss, hva de materielle goder angår. Skal vi komme fort gjennom denne trange tiden, er det nødvendig at hver mann gjør sitt ytterste. De kommunale lønnstakere har svart på nazistenes avskjedigelser med å sette ned arbeidstempot. Etter befrielsen må det opp igjen - ikke bare til hva det var før, men betydelig mye mere. Vi i kommunene kan stort sett være tilfreds med den innsats vi har gjort i kampanen mot okkupasjonsmakten. Vi skal ikke være dårligere når det gjelder å legge ryggen til for å bygge landet vårt opp igjen.

Det vil bli talt mange store ord på seierenes dag. La oss prøve å ta noe av begeistringa med oss over i hverdagen etterpå. Skal de forventninger som stilles gå i oppfyllelse, da er det nødvendig at enhver i sitt yrke øker sin innsats, gjør mer og bedre arbeid enn han gjorde før. Slik gjører vi Norge.

BORT MED SVIKERNE.

Like fra første dag har vi prøvd å gjøre det klart at etter befrielsen ville det komme et oppgjør med dem som har brutt den nasjonale front, og med dem som har satt seg ut over hjemmefrontens paroler. Mange har kanskje trodd at dette var en tom trussel og at en på seierenes dag ville være storstindet mot dem som falt fra da det røynet mest. Vårt standpunkt er imidlertid ikke diktert av hevnfølelse. Men det ville være en hån mot alle de loyale kommunale lønnstakere om de etter befrielsen fortsatt skulle måtte arbeide sammen med, og kanskje være underordnet folk som har sviktet sin plikt som gode nordmenn.

I det oppgjør som vil komme, må hver eneste lønnstaker være forberedt på å svare for sine handlinger under okkupasjonen. Strengest vil kravet bli stilt til de overordnede, og hårdest vil straffen være over dem. En mann som av frykt eller av andre grunner har brutt den nasjonale front, han savner de egenskaper som er nødvendig for å bekle en overordnet stilling i en kommune, og vi vil forlange ham fjernet.

Under det oppgjør som uunngåelig må finne sted, blir det nødvendig å innhente opplysninger om den enkeltes forhold, for å oppdage det materielle som allerede er samlet. Under dette gjelder det at personlige antipatier eller hevnfølelse holdes utenfor. Vi vil ha en hurtig utrensning, for å få ren luft, men vi skal bygge på norsk rettsoppfatning, ikke på gestspomteder. Det vil bli stilt de største krav til rettsind og dommekraft hos de folk som får med denne sak å gjøre.

Kommunal-Nytt har tidligere trukket opp de alminnelige retningslinjer som må ligge til grunn for en utrensning, og vi skal ganske kort gjenta hovedpunktene:

All N.S.-medlemmer frarer øyeblikkelig.

All avskjedigede gjeninntrener, med mindre det foreligger forhold som gjør at de ville ha blitt suspendert dersom de hadde vært i stilling.

Det åpnes adgang til å suspendere og deretter avskjedige stripefunksjonærer. Avgjørelsen må naturligvis ligge hos kommunens lovlige myndigheter, men vi går ut fra at det blir truffet en ordning slik at de som i samarbeid med hjemmefrontens ledelse har ledet det illegale organisasjonsarbeid under krigen, får anledning til å uttale seg.

All ansettelse og alle opprykninger som har funnet sted under nazi-styret prøves på ny på helt fritt grunnlag. Dette vil si at enhver stilling som har vært besatt av nazimyndighetene kunngjøres ledig. Ved besetningen har den nævneværende innehaver intet fortrin, og kommunen har ingen forsørgeresplikt overfor ham. Alle de som er blitt ~~xx~~ ansatt på et tids-